

Långskataskolans Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2024–2025

En främjande, förebyggande och åtgärdande handlingsplan mot diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling

Innehållsförteckning

Inledning	1
Vår vision	1
Vem ansvarar för planen	1
Personalens, vårdnadshavares och elevers delaktighet och ansvar	1
Utvärdering av fjolårets plan	2
Mål för läsåret 2024-2025	3
Vad säger lagen	3
Skollagen	3
Diskrimineringslagen	3
Diskrimineringsgrunder	4
Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	5
Vad är kränkande behandling?	5
Vad är diskriminering?	5
Vad är trakasserier?	5
Främjande och förebyggande arbete	6
Kartläggning	7
Skolans ordningsregler läsåret 2023-2024	7
Skolans rutiner och åtgärder vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	
Kontaktuppgifter	10
Bilaga 1: Trivsel och trygghetsenkät	11

Inledning

Långskataskolan är en skola som ligger på Djupviken ca 2 km från centrala Piteå. Här går elever från förskoleklass till åk 3. På skolan finns två fritidsavdelningar.

Vision

På vår skola ska alla känna sig trygga och accepterade för den man är. Hos oss respekterar vi varandras likheter och olikheter. Ingen på vår skola ska bli diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Vi har nolltolerans mot detta. Tillsammans kan vi alla hjälpas åt att skapa en skola där alla trivs och känner sig trygga

Vem ansvarar för planen

Rektorn har det yttersta ansvaret för att planen upprättas och följs upp samt årligen utvärderas och revideras. Rektor har även ansvar för att vårdnadshavare och elever informeras. På höstens första föräldramöte informeras vårdnadshavarna om den nya Planen mot diskriminering och kränkande behandling. Där informeras också om skolans likabehandlingsarbete och kommunens riktlinjer att anmäla kränkningar till Barn- och Utbildningsnämnden. Rektor ansvarar också för att personalen kontinuerligt utbildas för att aktivt kunna arbeta mot kränkande behandling och att planen ska vara levande och genomsyra verksamheten.

Personalens delaktighet och ansvar

Trygghetsteamet tillsammans med rektor är den som är ansvarig för utformandet av Planen mot diskriminering och kränkande behandling. All personal har dock varit delaktig i innehållet i planen. Likabehandlingsplanen presenteras för vårdnadshavare på höstens föräldramöte. Den kommer att finnas uppsatt i entréhallarna. På höstens första klassråd/elevråd kommer vi att uppmärksamma den nya planen. På Arbetsplatsträffarna följs arbetet med Planen mot diskriminering och kränkande behandling upp regelbundet.

Personalen har mycket stort ansvar för att i den dagliga verksamheten aktivt hålla värdegrundsfrågorna levande. Personalen skall arbeta för att främja en god arbetsmiljö och vara positiva förebilder samt vid varje misstanke om kränkning agera aktivt. Personalen har även ansvar att informera berörda föräldrar om kränkning skett.

Vårdnadshavares delaktighet och ansvar

Vi anser att vårdnadshavarnas delaktighet är en viktig del i skolans och fritidshemmets likabehandlingsarbete. Vi uppmuntrar vårdnadshavarna att berätta för oss om de till

exempel får vetskap om att någon elev blir utsatt. Prata hemma med ditt barn om vikten att vara en god kamrat, är någon i klassen utsatt? Hålls någon utanför? Är ditt barn utsatt för något eller kränker ditt barn andra? Detta är ingen lätt situation som försvinner med tiden, därför är det viktigt att man tar tag i problemet så fort som möjligt. Har du som vårdnadshavare funderingar eller känner oro ta i första hand kontakt med ditt barns mentor som i sin tur samråder med rektor och trygghetsteam. Vi vill ha en skola utan kränkningar där alla ska trivas och ha det bra, vi alla måste hjälpas åt. Ni vårdnadshavare är alltid välkomna att delta i skolans verksamhet, både på raster och under lektionstid.

Elevers delaktighet och ansvar

På klassråd/elevrådsmöten finns Planen mot diskriminering och kränkande behandling/värdegrund som en punkt på dagordningen. Elever har stort ansvar för att bidra till en god arbetsmiljö och till goda relationer med både personal och andra elever. Som elev på skolan förutsätts man respektera andra och visa hänsyn och gott omdöme. Det är viktigt att man funderar på hur man uppträder och hur andra kan tänkas uppfatta detta.

Utvärdering av fjolårets plan

Vi upplever att rastaktiviteterna har varit uppskattade och hjälpt många elever att komma in i gruppen. (skapat trygghet och delaktighet) Vi tycker att det varit bra att treorna fått ta ansvar att vara med och planera, ordna och utföra aktiviteterna. Ofta har lekarna fortsatt spontant under dagen. En positiv bieffekt är musiken som ofta varit på, som bidragit till spontan dans.

Språkbruket var väldigt tufft under höstterminen. Efter föräldramötet med åk3:s föräldrar, där elevernas språkbruk togs upp tydligt, har det blivit betydligt bättre. Ibland har de glömt av sig, så vi har fått påminna och ibland fått ringa hem, men i det stora hela har det blivit bättre.

Kartläggningen visar att alla elever trivs på skolan och de flesta känner att de har någon att prata med om de behöver det. Alla känner att de har någon att vara med och känner sig trygg med oss personal. En del känner lite oro inför att gå på toaletterna för att dörren ska gå i baklås. Några elever känner sig otrygga i omklädningsrummen. Detta beror på att de är rädda att någon ser in i omklädningsrummen när dörren öppnas.

Mål för läsåret 2024/2025

Vi vill att arbetsron i alla klasser ska bli bättre.

- **Vi ska jobba för att få bra studiero i klassrummen**

Det gör vi genom att medvetandegöra eleverna om vikten att skapa god arbetsro för alla. Genom tydliga förväntningar och struktur skapar vi pedagoger trygghet för eleverna som i sin tur skapar studiero.

Språkbruket i allmänhet har blivit tuffare bland barn och det märks av även hos oss.

- **Vi ska arbeta med att skapa bra attityder och goda relationer mellan eleverna och elever och vuxna.**

Det gör vi genom att informera och involvera vårdnadshavare bl.a. på föräldramöten, kontinuerlig kontakt med vårdnadshavare, samtal med eleverna både enskilt och i grupp, Personalen agerar direkt vid dålig attityd och språkbruk och visa på goda exempel.

Vad säger lagen

Lagen säger att man inte får kränka, trakassera eller diskriminera någon. Om det sker är skolan skyldig att utreda och ta tag i problemet. Varje skola ska upprätta en plan mot kränkande behandling och syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. För att planen ska bli ett kraftfullt verktyg för elevernas trygghet måste den vara känd hos eleverna, föräldrarna och personalen. Alla i verksamheten behöver veta att den finns och vad som står i den. Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling – med främjande, åtgärdande och förebyggande handlingsplaner finns att läsa på hemsidan. Planen presenteras i klassråd, elevråd, arbetsplatsträffar och i forum för samråd.

Skollagen

6 kap. 6-9 § Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. Lag (2008:567)

6 kap. 10 § En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Lag (2008:567)

Diskrimineringslagen

1 kap. 1§ Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2014:958)

Diskrimineringsgrunder

Kön

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Denna diskrimineringsgrund avser dig som identifierar dig som transperson eller transsexuell. Du får inte behandlas orättvist oavsett om du definierar dig som tjej, kille eller ger uttryck för att tillhöra ett annat kön, tex genom hur du klär dig.

Etnisk tillhörighet

Ingen får diskriminera dig på grund av var du eller dina föräldrar kommer ifrån, din hudfärg eller liknande.

Religion och eller annan trosuppfattning

Du har rätt att tro på vad du vill utan att behandlas illa utav någon. Med religion menas exempelvis kristendom, islam, judendom eller hinduism. En annan trosuppfattning kan vara ateism. Den som är ateist tror inte på någon gud alls.

Funktionsnedsättning

Du får inte diskrimineras på grund av att du har en fysisk, psykisk eller intellektuell begränsning av din funktionsförmåga. En funktionsnedsättning är något som en person har, inte något som en person är. Exempelvis om du har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, hörselskador, allergier, nedsatt syn. Det går inte att se alla funktionsnedsättningar. Några är osynliga och beror på var man är och hur miljön ser ut. Det kan till exempel vara problem med mage och tarmar, eller oro och ångest.

Sexuell läggning

Vi ska behandla människor likvärdigt oavsett vem man är kär i. Om du är tjej får du vara kär i en tjej eller en kille. Om du är kille får du vara kär i en kille eller en tjej.

Ålder

Du får inte diskrimineras på grund av hur gammal du är. Detta gäller alla människor, oavsett ålder.

Tillgänglighet

Du som har en funktionsnedsättning har rätt att ställa vissa krav på tillgänglighet i olika verksamheter och du som är ansvarig för en verksamhet är skyldig att göra den tillgänglig.

Vad är kränkande behandling?

Enligt skollagen är kränkande behandling ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker ett barns, eller en elevs värdighet. Det kan till exempel vara negativa kommentarer, retas, inte få vara med, utfrysning, ryktesspridning, ge blickar, hot eller slag och sparkar. Det kan också vara kränkande behandling om man skriver elaka kommentarer på sociala medier, sms eller mail även fota eller filma någon utan att fråga.

Vad är diskriminering?

Diskriminering innebär att du blir sämre behandlad än någon annan, inte på grund av vad du kan eller dina betyg, utan på grund av egenskaper som du inte kan påverka.

Direkt diskriminering

När elever missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett tillvägagångssätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Vad är trakasserier?

Ett uppträdande som kränker elevens värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Främjande och förebyggande arbete

För att skapa en trygg skola/fritidshem för elever och personal, där likabehandling främjas och kränkningar, trakasserier, diskriminering och utanförskap motverkas har vi:

- Rastvärdar med speciella ansvarsområden som är ute varje rast. Ansvarig: Pedagogerna
- Rastpedagog som håller i rastaktivitet varje onsdag under lunchrasten. Ansvarig: Berörd pedagog
- Årskurs 3 som är ansvariga för rastaktivitet på måndagar tillsammans med rastpedagog varje måndag under lunchrasten. Ansvarig: Berörd pedagog
- Vid varje spårplanering och Apt finns en punkt på dagordningen där vi har möjlighet att prata om elever och allmänt kring värdegrundsarbetet. På elevråd och klassråd pratar vi om hur klimatet är på vår skola. Ansvarig: Rektor och pedagogerna
- Ordningsregler som revideras och ses över varje år. Elevråd har möjlighet att komma med synpunkter. De introduceras för alla klasser vid terminens början och sätts upp i klassrummen och utanför Strandens klassrum. Ansvarig: Berörda pedagoger
- Bestämda platser i omklädningsrummen och bestämda platser vid lunchen för att undvika utanförskap. Även bestämda platser i ledet och när eleverna åker buss. Bestämda platser i klassrummet. Ansvarig: Pedagogerna
- För att skapa en "vi känsla" och för att alla elever ska lära känna varandra ordnas varje år gemensamma aktiviteter tex skoljoggen, vinterdag, elevrådets dag, kickoff, stormöten, städdag. Ansvarig: Pedagogerna
- Fadderverksamhet där åk 2 är faddrar för fsk och åk 3 är faddrar för åk 1. Under läsåret görs gemensamma aktiviteter tillsammans tex kompispromenad, läsa sagor, spela spel. Ansvarig: Berörda pedagoger
- Konflikter som reds ut i ett tidigt skede. Ansvarig: Pedagogerna
- Gemensamma verkstäder på fritids där eleverna blandas mellan åldrarna för att lära känna varandra. Ansvarig: Pedagogerna
- Värdegrundsarbete som sker både i undervisningen och i det vardagliga tillsammans med eleverna/barnen. Personalen har ett gemensamt förhållningssätt. Ansvarig: Pedagogerna

- Arbetar vi med barnkonventionen tematisk och uppmärksammar FN-dagen. Ansvarig: Berörda pedagoger

Kartläggning

- Vi har en Trivsel och trygghetsenkät för eleverna. Ansvarig pedagog sammanställer enkäten och lämnar under ht senast in den vecka 50 och under vt senast vecka 21 till trygghetsteamet för en sammanfattande analys.
- Förskollärarna har inskolningssamtal i början på höstterminen med elever och vårdnadshavare.
- Skolsköterskan har hälsosamtal med åk2 under höstterminen och under vårterminen med förskoleklassens elever.
- Kontinuerliga nulägesanalyser med elever tex klassråd, elevråd och personalens spårplaneringar och arbetsplatsträffar.

Utifrån analysen av kartläggningen går vi vidare för att se hur vi ska arbeta utifrån skolans uppdrag, att främja lika rättigheter och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Eleverna informeras om resultatet av läsårets kartläggningar i december/juni genom klassråd och elevråd.

Personalen informeras om resultatet av kartläggningarna genom information på arbetsplatsträffar.

Skolans ordningsregler läsåret 2024-2025

Syftet med skolans ordningsregler är att skapa en skol- och fritidsmiljö där alla ska känna sig trygga och trivas för att kunna lära och utvecklas så långt det är möjligt efter sin förmåga.

Tillsammans med elevrådet har dessa ordningsregler utformats:

- Vi ger varandra arbetsro och matro.
- Vi lyssnar på lärare och andra elever.
- Vi är rädda om skolans saker.
- Vi är snälla mot varandra.
- Vi bjuder in till lek och vi låter alla vara med.
- Vi ber om hjälp och vi säger ifrån.
- Vi lyssnar på och respekterar stopp och nej.

Vad händer om jag inte följer reglerna?

- Säg ifrån om någon gör något som inte är okej. (Säg STOP, SLUTA!)
- Säg förlåt på ett fint sätt.
- Påminn varandra om regler. Vuxna säger till och påminner.
- Prata med en vuxen/pedagog.
- Ring hem till vårdnadshavare.
- Prata med rektor.
- EHT/Trygghetsteam kopplas in.

Skolans rutiner och åtgärder vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Arbetet kräver goda rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Det ska påbörjas genast när det kommit signaler om att en elev känner sig utsatt. Detta innebär att berörd personal måste vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att detta upprepas. Här är exempel på hur vi arbetar om en elev har blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Arbetet kan se lite olika ut beroende på olika situationer.

1. En pedagog som upptäcker eller får kännedom om pågående kränkningar/trakasserier ska genast ingripa och prata med de inblandade:
  - Vad har hänt?
  - Var skedde händelsen?
  - Hur gick det till?
  - Vem/vilka var med?

Då den akuta situationen åtgärdats meddelas eleverns ansvariga pedagoger.

2. En anställd som på annat sätt får kännedom om att en elev/elever anser sig blivit utsatt av trakasserier/kränkande behandling informerar eleven/elevernas ansvariga pedagoger.
3. Ansvariga pedagoger pratar först med den utsatta elev/elever för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Sedan pratar pedagogen med den/de elever som kan ha utfört kränkningen. Om flera elever deltagit pratar den vuxna med dem en och en. Samtalen dokumenteras.

4. Om det visar sig att trakasserier/kränkningar har skett så förklarar ansvarig pedagog för elev/elever som utfört kränkningen att detta inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag. Detta måste genast upphöra.
5. Berörd pedagog kontaktar vårdnadshavare och berättar vad som hänt. Vid kränkningar görs en "anmälan om kränkning, trakasserier och diskriminering" Blanketten fylls i av berörd pedagog och rektor. Rektor skickar sedan anmälan till huvudman.
6. I vissa situationer där vi pedagoger bedömer att kränkningen är så pass allvarlig att vi behöver följa upp händelsen genom uppföljningssamtal med berörda elever och vårdnadshavare. Samtal dokumenteras.
7. Om kränkningarna eller trakasserier inte upphör kallas de elever som kränker/trakasserar till möte tillsammans med trygghetsteamet och ev rektor. En handlingsplan upprättas för att komma till rätta med problemet. Samtal sker även med den elev som är utsatt. Vårdnadshavare informeras. Samtal dokumenteras.
8. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal med elev/elever, trygghetsteam och ev rektor. Samtal dokumenteras.
9. Vid sällsynta fall av väldigt allvarliga trakasserier/kränkningar kontaktas de inblandade elevernas vårdnadshavare direkt. Dessutom kan det vidtas ytterligare åtgärder, tex kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.
10. Om det kommer fram information om att en anställd har kränkt, trakasserat eller diskriminerat en elev så kontaktas rektor. Det är sedan rektors uppgift att se till att vårdnadshavarna kontaktas och att ärendet åtgärdas, dokumenteras och följs upp. Om vårdnadshavare och elev anser att åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se)

Kontaktuppgifter:

Har du frågor kontakta

Carina Burman, rektor

0911-697655

Trygghetsteamet består av:

Lotta Björfot, fritidspedagog

lotta.bjornfot@pitea.se

Anna Strandberg, fritidspedagog

anna.strandberg@pitea.se

Johanna Ahlkvist, lärare

johanna.ahlkvist@pitea.se

Långskataskolans trivsel och trygghetsenkät

Namn: _____ Klass: _____ Datum: _____

1. Trivs du på skolan? Ja Nej

Vad lär du dig i skolan och vad är det som är bra med skolan?

Kommentar: _____
_____
_____

2. Trivs du på fritids? Ja Nej

Vad lär du dig på fritids och vad är det som är bra med fritids?

Kommentar: _____
_____
_____

3. Vem brukar du leka med på skolan/fritids?

Kommentar: _____
_____
_____

4. Gillar du att vara ute på rasterna/fritids? Ja Nej
Vad brukar du göra/leka?

Kommentar: _____
_____
_____

4. Har du någon vuxen du kan prata med om det är något? Ja Nej

Tycker du att de vuxna lyssnar på dig? Ja Nej

Kommentar: _____

_____

_____

5. Hur känner du dig på dessa platser?

Klassrum Trygg Otrygg *Omklädningsrum* Trygg Otrygg

Hallar Trygg Otrygg *Toalett* Trygg Otrygg

Gympahall Trygg Otrygg

Skolgården Trygg Otrygg

Kommentar: _____

_____

_____

6. Finns det någon på skolan/fritids som du är rädd för, barn eller vuxen?

Ja Nej

Kommentar: _____

_____

_____

7. Finns det någon/några som inte har det bra på skolan/fritids? Vem i så fall?

Ja Nej

Kommentar: _____

_____

_____

8. Hur bidrar du till att vara en bra klasskompis och skapa bra arbetsro i klassrummet?

Kommentar: _____
_____
_____

9. Är det något annat som du skulle vilja berätta eller fråga?

Kommentar: _____
_____
_____

Långskataskolan 2023-05-03